

Warszawa, dnia 29 listopada 2024 r.

ORP-0147-24/24-4

W odpowiedzi na wniosek doręczony w dniu 3 października 2024 r. o udostępnienie informacji publicznej, po przeprowadzeniu postępowania mającego na celu weryfikację wniosku i analizę potrzebnych danych, PWPW S.A. informuje, że:

1. Koszty wytworzenia, dostosowania i utrzymania po stronie PWPW (w miarę możliwości z podziałem po miesiącach).

Odp: Ww. informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorcy - decyzja w załączeniu.

2. Sygnatury umów, daty zawarcia i obowiązywania i podmioty, które zawarły umowy, których stroną było PWPW.

Odp: Umowa nr 285/C/DTC/23 zawarta w dniu 26.09.2023 r. pomiędzy Skarbem Państwa-Ministrem Cyfryzacji a Polską Wytwórnią Papierów Wartościowych S.A.

Data obowiązywania: informacja ta stanowi tajemnicę przedsiębiorcy - decyzja w załączeniu.

3. Treść umów, jakie PWPW zawarła z podmiotami publicznymi (organami władzy, spółkami z większościovym udziałem Skarbu Państwa, itp.).

Odp: Ww. informacje stanowią tajemnicę przedsiębiorcy - decyzja w załączeniu.

4. Podmioty, z którymi PWPW konsultowała założenia i pracę na etapie projektowania lub tworzenia aplikacji.

Odp: Ministerstwo Cyfryzacji, Centralny Ośrodek Informatyki oraz jeszcze jeden podmiot, którego danych PWPW S.A. nie udostępni z uwagi na tajemnicę przedsiębiorcy – w tym aspekcie - decyzja w załączeniu.

5. Informację, czy aplikacja została poddana testom bezpieczeństwa tzw. pentesting przez podmiot zewnętrzny względem PWPW.

Odp: Tak, aplikacja została poddana testom bezpieczeństwa przez podmiot zewnętrzny.

Dyrektor Biura Zarządu

Jacek Paszkiet

Załączniki:

- decyzja z dnia 29 listopada 2024 r. wraz z pełnomocnictwem

Warszawa, dnia 29 listopada 2024 r.

ORP-0147-24/24-3

DECYZJA

Na podstawie art. 16 ust. 1 w zw. z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 902) zwanej dalej: „u.d.i.p.” oraz w zw. z art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1233), zwanej dalej „u.z.n.k.”, i art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 572), zwanej dalej: „k.p.a.”, po rozpoznaniu wniosku Sylwestra Oracza o udostępnienie informacji publicznej,

odmawiam
wnioskodawcy - Sylwestrowi Oraczowi zam. ul. [redacted] Warszawa -
udostępnienia informacji publicznej w zakresie [redacted] wniosku z dnia
3 października 2024 r., z uwagi na ograniczenie jawności wynikające z art. 5 ust 2 u.d.i.p., tj.
tajemnicę przedsiębiorcy.

Uzasadnienie

W dniu 3 października 2024 r. wnioskodawca zwrócił się do Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A., zwanej dalej: PWPW S.A. lub Spółką, o udostępnienie informacji publicznej (wpływ wniosku emailem w dniu 3 października 2024 r.) dotyczącej usługi elektronicznej do przekazywania nagrań i zdjęć z komisji wyborczych, w tym aplikacji „Mąż zaufania”.

Wnioskodawca zażądał informacji w następującym zakresie:

1. Koszty wytworzenia, dostosowania i utrzymania po stronie PWPW (w miarę możliwości z podziałem po miesiącach).
2. Sygnatury umów, daty zawarcia i obowiązywania i podmioty, które zawarły umowy, których stroną było PWPW.
3. Treść umów, jakie PWPW zawarła z podmiotami publicznymi (organami władzy, spółkami z większościowym udziałem Skarbu Państwa, itp.).
4. Podmioty, z którymi PWPW konsultowała założenia i pracę na etapie projektowania lub tworzenia aplikacji.

5. Informację, czy aplikacja została poddana testom bezpieczeństwa tzw. pentesting przez podmiot zewnętrzny względem PWPW."

Po przeprowadzeniu postępowania mającego na celu weryfikację wniosku i analizę potrzebnych danych, PWPW S.A. poinformowała wnioskodawcę, iż informacje objęte wnioskiem stanowią tajemnicę przedsiębiorcy w rozumieniu u.d.i.p., oraz że w sprawie niezbędne jest wydanie decyzji dotyczącej odmowy udostępnienia informacji publicznej. W związku z powyższym, wnioskodawca został wezwany do uzupełnienia braku formalnego, tj. podpisania wniosku we wskazanym przez PWPW S.A. terminie, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpoznania. Brak formalny wniosku został uzupełniony w dniu 15 października 2024 r.

PWPW S.A. zważył co następuje:

Obowiązek podmiotu mającego udzielić informacji publicznej w ramach prowadzonego przez siebie postępowania w tym zakresie, sprowadza się do ustalenia następujących elementów. Po pierwsze, czy wnioskowana informacja stanowi informację publiczną w rozumieniu u.d.i.p., a po drugie, czy udostępnienie wnioskowanej informacji publicznej nie podlega ograniczeniom ze względu na inne wartości wskazane w ustawie, w tym przede wszystkim prawo do prywatności osób fizycznych lub tajemnicę przedsiębiorcy.

Po dokonaniu analizy stanu faktycznego i prawnego w niniejszej sprawie, PWPW S.A. ustaliła, że informacje o udostępnienie których zwrócił się wnioskodawca stanowią informację publiczną, niemniej jej udostępnienie jest możliwe jedynie w części, zaś co do niektórych elementów złożonego wniosku zachodzi przesłanka uniemożliwiająca udostępnienie informacji publicznej z uwagi na to, że informacje te stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa.

Przechodząc do zakresu przedmiotowego złożonego wniosku, należy zatem stwierdzić, że informacja dotycząca:

1. kosztów wytworzenia, dostosowania i utrzymania po stronie PWPW S.A. aplikacji „Mąż zaufania”:
 - stanowi tajemnicę przedsiębiorcy;
2. daty obowiązywania umowy jaką PWPW S.A. zawarła z podmiotami publicznymi dotycząca ww. aplikacji, rozumiana przez PWPW S.A. jako czasookres, na który zawarto umowę:
 - stanowi tajemnicę przedsiębiorcy;
3. treści umów, jakie PWPW S.A. zawarła z podmiotami publicznymi (organami władzy, spółkami z większościovym udziałem Skarbu Państwa, itp.):
 - stanowi tajemnicę przedsiębiorcy;
4. podmiotów, z którymi PWPW S.A. konsultowała założenia i pracę na etapie projektowania lub tworzenia ww. aplikacji:
 - stanowi tajemnicę przedsiębiorcy.

Uzasadniając powyższe stanowisko, należałoby w pierwszej kolejności wskazać, że o ile u.d.i.p. nie definiuje pojęcia tajemnicy przedsiębiorcy, o tyle zgodnie z powszechnie utrwalonymi poglądami, prezentowanymi zarówno w judykaturze jak i doktrynie prawa, przy wykładni tego pojęcia należy posilkowo odwoływać się do definicji zawartej w art. 11 u.z.n.k. w myśl którego to przepisu (art. 11 ust. 2), przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, które jako całość lub w szczególnym zestawieniu i zbiorze ich elementów nie są powszechnie znane osobom zwykle zajmującym się tym rodzajem informacji albo nie są łatwo dostępne dla takich osób, o ile uprawniony do korzystania z informacji lub rozporządzania nimi podjął, przy zachowaniu należytej staranności, działania w celu utrzymania ich w poufności.

Po odpowiednim zastosowaniu art. 11 ust. 2 u.z.n.k. do wykładni definicji tajemnicy przedsiębiorcy w rozumieniu u.d.i.p. można stwierdzić, że na tę ostatnią składają się zatem dwa elementy: materialny tj. informacja musi posiadać dla przedsiębiorcy określoną wartość (techniczną, technologiczną, organizacyjną, finansową lub inną), której ujawnienie mogłoby mieć wpływ na jego sytuację ekonomiczną, jakkolwiek nie musi mieć sama w sobie wartości gospodarczej - jak przy tajemnicy przedsiębiorstwa (zob. Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 5 lipca 2013 r. z dnia 12 czerwca 2013 r. I OSK 455/13) oraz formalny, przejawiający się w woli utajnienia danych informacji.

W doktrynie prezentuje się także pogląd (zob. M. Jabłoński, Udostępnienie informacji publicznej w formie wglądu do dokumentów, wyd. Prescom sp. z o.o. Wrocław, 2013), zgodnie z którym, możliwość ograniczenia prawa do informacji publicznej z uwagi na tajemnicę przedsiębiorcy wchodzi w grę, gdy spełnione są trzy przesłanki:

- 1) brak wcześniejszego upublicznienia określonych informacji dotyczących przedsiębiorcy;
- 2) uprawdopodobnienie, że informacje te mają ze względu na swój charakter lub sposób zastosowania wartość gospodarczą, co w konsekwencji ich ujawnienia mogłoby narazić takiego przedsiębiorcę na szkodę;
- 3) podjęcie przez przedsiębiorcę niezbędnych działań w celu zachowania poufności takich informacji.

Przenosząc powyższe na stan niniejszej sprawy, należy podkreślić, że spełnione są przesłanki odmowy udzielenia informacji publicznej w zakresie wskazanym powyżej.

Po pierwsze, informacje o których dostęp wnioskuje wnioskodawca, nigdy wcześniej nie były upublicznione.

Po drugie, z uwagi na rodzaj tychże informacji (tj. informacje mające określoną wartość gospodarczą, majątkową) oraz sposób funkcjonowania PWPW S.A. (spółka Skarbu Państwa działająca w celu osiągnięcia zysku i uczestnicząca w obrocie na zasadach konkurencji), jak również rodzaj prowadzonej działalności przez PWPW S.A. (działalność o istotnym znaczeniu dla gospodarki narodowej w zakresie m.in. produkcji banknotów, druków zabezpieczonych,

dokumentów identyfikacyjnych, systemów IT), ujawnienie ich mogłoby narazić Spółkę na szkodę majątkową (aspekt materialny).

Po trzecie, wreszcie, Spółka podjęła niezbędne działania w celu zachowania tychże informacji w poufności (aspekt formalny).

Jeśli chodzi o aspekt formalny tajemnicy przedsiębiorcy, należy wyjaśnić, że w PWPW S.A. od lat funkcjonują regulacje wewnętrzne mające na celu określenie kryteriów oraz sposobów ochrony informacji poufnych oraz uznawania poszczególnych materiałów za stanowiące tajemnicę przedsiębiorstwa.

Aktualnie obowiązującym w tej kwestii dokumentem jest Zarządzenie nr 30/23 Prezesa Zarządu z dnia 22 listopada 2023 r. Załącznikiem do tego zarządzenia jest dokument pn. „Zasady ochrony informacji w PWPW S.A.” wraz z „Wykazem rodzajów informacji mogących stanowić tajemnicę PWPW S.A.” oraz „Wykazem rodzajów informacji mogących stanowić Informacje Szczególnie Chronione PWPW S.A.”

W powyższym dokumencie wskazano, jak na potrzeby ochrony informacji w Spółce należy rozumieć informacje poufne. Otóż, informacje poufne PWPW S.A. to *„informacje wewnętrzne PWPW S.A., których grono odbiorców jest ograniczone i ich ochrona wymaga dyskrecji, oraz nie są podawane do publicznej wiadomości i nie są powszechnie znane. Informacje poufne PWPW S.A. stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 poz. 1233 z późn. zm.). Ze względów bezpieczeństwa informacji w PWPW S.A., mając na uwadze interes Spółki oraz zastosowane środki ochrony, informacje poufne podzielone są na kategorie: IWZ, T. PWPW oraz ISC. Nie stanowią one informacji niejawnych, o których mowa w ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 roku o ochronie informacji niejawnych”.*

Z kolei w dokumencie pn. „Wykazie rodzajów informacji mogących stanowić tajemnicę PWPW S.A.” wskazano, że za Tajemnicę PWPW S.A. (T. PWPW) rozumie się *„nieujawnione do wiadomości publicznej informacje poufne inne niż informacje wysoko zabezpieczone PWPW S.A. lub informacje szczególnie chronione PWPW S.A., które wymagają podwyższonej szczególnej ochrony ze względu na istotny interes i bezpieczeństwo PWPW S.A. i/lub regulacje prawne (T. PWPW mogą stanowić w szczególności informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą). Podstawą do podjęcia decyzji o zaklasyfikowaniu informacji jako T. PWPW jest również kryterium szkody wyrządzonej PWPW S.A. związanej z ujawnieniem takiej informacji.”*

Uszczegółowieniem T.PWPW jest wykaz zawierający wskazanie informacji, jakie mogą stanowić powyższą tajemnicę.

We wspomnianym powyżej dokumencie pn. „Wykaz rodzajów informacji mogących stanowić tajemnicę PWPW S.A.”, jako rodzaj informacji stanowiących „tajemnicę przedsiębiorcy” wymieniono:

- Infrastruktura teleinformatyczną/ bezpieczeństwo i utrzymanie systemów teleinformatycznych - wybrane umowy dotyczące utrzymania i rozwoju systemów oraz ich projekty; wybrane umowy dotyczące bezpieczeństwa teleinformatycznego oraz ich projekty. Raporty z testów bezpieczeństwa teleinformatycznego;
- Informacje organizacyjno-prawne - umowy zawierające informacje techniczne, technologiczne lub inne stanowiące wartość gospodarczą, których ujawnienie może narazić PWPW S.A. na szkodę lub wpłynąć na pozycję konkurencyjną;
- Informacje handlowe sprzedaż/ zakupy - informacje o poziomie marż i cen dla produktów/ usług.

Są to właśnie te informacje, których udostępnienia oczekuje wnioskodawca, a z przyczyn które wskazano w niniejszej decyzji, Spółka nie może mu ich ujawnić, jak również tego, jakie działania zostały przez PWPW S.A. podjęte, aby tego typu informacje chronić. Informacje dotyczące poufności zawarto jednak już w samej umowie, jaką Spółka zawarła ze Skarbem Państwa-Ministrem Cyfryzacji. Brzmia one następująco: „Strony Umowy zobowiązują się do nieograniczonego w czasie zachowania w tajemnicy wszelkich informacji związanych z wykonywaniem zadań na rzecz pozostałych Stron Umowy oraz odpowiadają w tym zakresie za pracowników, współpracowników i pracowników podwykonawców, którzy w ich imieniu wykonują zadania na pozostałych Stron Umowy. Strony zobowiązują się do zachowania tajemnicy w zakresie wszystkich informacji związanych z realizacją Umowy, a w szczególności technicznych, technologicznych i organizacyjnych, zarówno w trakcie wykonywania Umowy, jak również po jej ustaniu, w szczególności informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa Wykonawcy w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233 ze zm.).”

Odwolując się ponownie do definicji zawartej w art. 11 ust. 2 u.z.n.k., należy wskazać, że informacje techniczne, technologiczne lub organizacyjne przedsiębiorstwa - to informacje dotyczące w szczególności sposobu wytwarzania (produkcji) określonych dóbr, wielkości produkcji lub sprzedaży, zasad finansowania działalności, organizacji sprzedaży (dystrybucji), działalności marketingowej (promocyjnej) związanej ze sprzedażą, a także źródeł pozyskiwania surowców.

Z kolei, inne informacje, które także mają wartość gospodarczą - to informacje handlowe oraz dotyczące sfery organizacji i funkcjonowania przedsiębiorstwa obejmujące całokształt doświadczeń i wiedzy przydatnych do prowadzenia przedsiębiorstwa, niezwiązane bezpośrednio z wytwarzaniem określonych dóbr. Wartość gospodarczą posiadają również informacje, których rozpowszechnienie może zagrażać konkurencyjnej pozycji wykonawcy w określonym segmencie rynku, w związku z czym, za tajemnicę przedsiębiorstwa należy uznać należy również wszelkie inne informacje, które w toku konkurencji mogą zachwiać jego pozycją na rynku świadczonych usług, dostaw lub robót budowlanych.

Jeśli chodzi o ostatni element definicji tajemnicy przedsiębiorstwa tj. o pojęcie informacji nie ujawnionej do wiadomości publicznej, to należy wskazać że - jest to informacja nieznaną

ogółowi lub osobom, które ze względu na swój zawód lub prowadzoną działalność są zainteresowane jej posiadaniem. Oznacza to, że informacja będzie stanowić tajemnicę przedsiębiorstwa, gdy przedsiębiorca wyrazi wolę w sposób wyraźnie rozpoznawalny dla osób zainteresowanych jej posiadaniem, by pozostała ona tajemnicą dla określonych odbiorców i podjęcie w stosunku do niej niezbędne działania w celu zachowania poufności. Podjęcie niezbędnych działań w celu zachowania poufności informacji ma prowadzić do sytuacji, w której chroniona informacja nie może dotrzeć do wiadomości osób, które ze względu na swój zawód lub prowadzoną działalność są zainteresowane jej posiadaniem, bez żadnych specjalnych starań z ich strony. Oczywiście jest przy tym, że decyzja o utajnieniu poszczególnych informacji nie może wynikać ze swobodnego uznania przedsiębiorcy, lecz powinna opierać się na uzasadnionym przypuszczeniu, że dana wiadomość nie była jeszcze ujawniona do wiadomości publicznej, a jej ujawnienie zagrażałoby istotnym interesom przedsiębiorcy oraz że wiadomość ta może być uważana za poufną w danej branży lub zawodzie.

W świetle powyższego - odnosząc się już do poszczególnych pytań wnioskodawcy - należy wyjaśnić negatywne konsekwencje dla Spółki, jakie mogą wyniknąć na skutek udostępnienia wnioskowanych informacji. I tak, jeśli chodzi o:

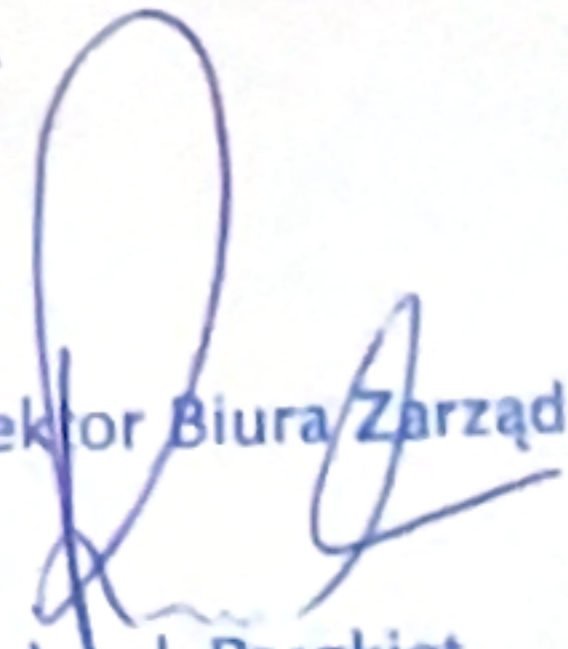
- Koszty wytworzenia, dostosowania i utrzymania po stronie PWPW S.A. (w miarę możliwości z podziałem po miesiącach) - to ujawnienie kosztów i pośrednio marży wpływa negatywnie na przewagę konkurencyjną Spółki. Ujawnienie cen i marży w oczywisty sposób degeneruje czystość konkurencji, a obecny klient oraz przyszli klienci odnosiliby się do tych danych w negocjacjach cenowych z PWPW S.A.;
- Sygnatury umów, daty zawarcia i obowiązywania i podmioty, które zawarły umowy, których stroną było PWPW S.A. - to ujawnienie tych szczegółów dotyczących umów naraża PWPW S.A. na ryzyko wycieku danych poufnych. Gdy okres obowiązywania dobiegnie końca i PWPW S.A. będzie chciała np. negocjować jej przedłużenie, to poznanie tej daty przez opinię publiczną, zwłaszcza podmioty świadczące w tym zakresie tożsame usługi, może wpłynąć negatywnie na sytuację konkurencyjną Spółki;
- Treść umów, jakie PWPW S.A. zawarła z podmiotami publicznymi (organami władzy, spółkami z większościovym udziałem Skarbu Państwa, itp.) - to ujawnienie treści umów wpłynie negatywnie na przewagę konkurencyjną PWPW S.A. poprzez ujawnienie m.in. zobowiązania Spółki jako dostawcy, ceny usługi, wysokości kar umownych i warunków ich naliczania, zakresu świadczenia usług itp., a więc elementów, które są przedmiotem negocjacji każdej umowy biznesowej na świadczenie usług informatycznych. Poznanie tych specyficznych informacji przez „rynek” wpłynęłoby na zdolność PWPW S.A. do konkurowania przy kolejnych zamówieniach od tego lub innych klientów;
- Podmioty, z którymi PWPW S.A. konsultowała założenia i pracę na etapie projektowania lub tworzenia aplikacji - to ujawnienie kontrahentów i podmiotów współpracujących wpływa negatywnie na przewagę konkurencyjną PWPW S.A. Ujawnienie danych innych

podmiotów współpracujących ze Spółką w tym obszarze generuje ryzyko kierowania ataku na system dostarczany przez ten podmiot, co może negatywnie wpłynąć na wizerunek PWPW S.A. jako bezpiecznego dostawcy usług, a dodatkowo pokazuje innym uczestnikom obrotu z jakimi podmiotami PWPW S.A. współpracuje, co może prowadzić do utraty pozycji negocjacyjnej w rozmowach z dostawcami rozwiązań dla Spółki.

Informacje o udostępnienie których zwrócił się Wnioskodawca, mają zatem znaczenie gospodarcze, gdyż dotyczą możliwości ekonomicznych i biznesowych Spółki, siły negocjacyjnej przekładającej się na konkretne ustalenia kontraktowe z kontrahentem, przy czym o ile informacja stanowiąca tajemnicę przedsiębiorcy musi mieć faktyczną, realną wartość gospodarczą, o tyle nie jest konieczne wykazanie, że jej udostępnienie prowadziło do konkretnej szkody w interesach przedsiębiorcy (tak Naczelny Sąd Administracyjny w wyroku z dnia 11 grudnia 2018 r. I OSK 2906/16).

W świetle powyższego, należy uznać, że spełnione są przesłanki (zarówno formalne i materialne) odmowy udostępnienia informacji publicznej z uwagi na tajemnicę przedsiębiorcy. Spółka podjęła bowiem działania niezbędne dla zachowania poufności wnioskowanych informacji (zgodnie z powszechnie obowiązującym prawem, jak i wprowadzonymi wewnątrz organizacji regulacjami), jak również wskazała w niniejszej decyzji, dlaczego informacje te są dla niej tak wartościowe, oraz jakim interesom PWPW S.A. zagraża ich udostępnienie.

W tym stanie faktycznym i prawnym, rozstrzygnięto jak w sentencji.

Dyrektor Biura Zarządu
Jacek Paszkiet

POUCZENIE

Od decyzji nie służy odwołanie. Strona niezadowolona z decyzji może jednak zwrócić się do Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy. Wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy wnosi się na adres: Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A., ul. Sanguszkii 1, 00-222 Warszawa lub drogą elektroniczną na adres pwppw@pwppw.pl, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.

W trakcie biegu terminu do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy, strona może zrzec się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Z dniem doręczenia Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy przez stronę postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

POLSKA WYTWÓRNI
PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

Jeżeli strona nie chce skorzystać z prawa zwrócenia się z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, może wnieść do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie skargę na decyzję w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji. Wpis od skargi wynosi 200 złotych. Skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego wnosi się za pośrednictwem Polskiej Wytwórni Papierów Wartościowych S.A. ul. Sanguszki 1, 00-222 Warszawa.

Stronie występującej w postępowaniu przed sądami administracyjnymi przysługuje wniosek o przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na jej wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w jego toku. Wniosek jest wolny od opłat sądowych. Prawo pomocy obejmuje zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie adwokata, radcy prawnego, doradcy podatkowego lub rzecznika patentowego. Prawo pomocy może być przyznane stronie w zakresie całkowitym lub częściowym. Wniosek o przyznanie prawa pomocy oraz wniosek o przyznanie kosztów nieopłaconej pomocy prawnej składa się do właściwego sądu administracyjnego.